

Проте громадяни України висловлюють достатньо скептичне ставлення як до результатів якості вищої освіти, так й до процесів, що відбуваються в системі самого проведення освітньої діяльності вищої школи.

За даними загальнонаціонального опитування студентів, проведеного 5-12 березня 2015 р. Фондом «Демократичні ініціативи» імені Льва Кучеріва та фірмою «Юкрейніан соціолоджі сервіс» [2, с.14-15], абсолютна більшість студентів – 87% – вважає важливою проблему вдосконалення вищої освіти, із них 36% відносять це соціальне завдання до першочергових.

Загалом більшість студентів оцінили якість вищої освіти в Україні нижче середнього – у 2,8 бала за 5-бальною шкалою. Найсерйознішими проблемами вищої освіти, які потребують першочергового розв'язання, 51% студентів вважає невизнання дипломів більшої вітчизняних ВНЗ у світі, 41% – невідповідність викладання вимогам ринку, 39% – корумпованість викладацького складу ВНЗ, 32% – низький рівень якості освіти в українських ВНЗ порівняно зі світовим рівнем. Водночас студенти не вбачають серйозної проблеми у низькому професійному рівні викладачів (9%) та у відсутності студентського самоврядування (8%).

Першочерговими заходами, які слід здійснити для покращення якості освіти, студенти вважають: 52% – боротьбу з усіма проявами корупції і нечесності у ВНЗ, 43% – налагодження співпраці з кращими світовими університетами, підвищення оплати праці викладачів (43%), стимулювання наукової діяльності у ВНЗ (41%), тісніший зв'язок викладачів з потребами майбутньої професії (36%).

Незадоволення суспільства якістю освіти та вимоги ринку праці спонукають державу до реформування освіти. Тому основною офіційною установкою реформи виступає підвищення ефективності вищої школи.

Безперечно, що у сучасних умовах, особливо, коли вищу освіту здобувають все більше і більше випускників закладів середньої та професійно-технічної освіти, вища школа набуває в національній системі освіти особливого значення та активізує спроби посилити свій вплив на зміст та якість вищої освіти. Зазначене явище є загальносвітовою тенденцією. Так, ще у 2000 році Міжнародна організація з розвитку вищої освіти (Task Force on Higher Education), яка спонсорувалась Всесвітнім банком і ЮНЕСКО, відзначала, що «вища освіта безперечно є новою межею розвитку освіти у все більшій кількості країн» [6].

У 2010 р. еволюція Болонського процесу була продовжена ініціативою «Європейський простір вищої освіти», що реалізується в рамках ініціатив ЄС «Європа 2020» (Europe 2020) й «Освіта і навчання 2020» (Education and Training), в яких в якості базових цілей визначено: якість, диверсифікація і мобільність вищої освіти. Для вирішення тріади базових цілей «якість – диверсифікація – мобільність» виділено чотири групи напрямів діяльності [Education and Training]: 1) реалізація концепцій безперервної освіти і мобільності; 2) підвищення ефективності і якості освіти і навчання; 3) просування зусиль у напрямку соціальної єдності і справедливості; 4) посилення творчої, інноваційної складової освітнього процесу. Рамкові орієнтири 2020 р. щодо студентства в концепції Europe 2020: 1) охоплення більше 90% молоді; 2) 40% молоді має отримати завершені форми вищої освіти; 3) включення як мінімум 15% дорослого населення в процеси безперервної освіти; 4) щонайменш 20% випускників ВНЗ і 6% молоді, що мають початкові професійні навички, деякий час витрачають на підвищення кваліфікації за кордоном; 5) працевлаштування не менше 82% молоді з середньою та вищою освітою [4].

Важливим напрямом реформування освіти є також забезпечення випускників ВУЗів необхідними на ринку праці навичками. Сьогодні існує великий дисбаланс між навичками, які формуються у студентства, і навичками, які потрібні на робочому місці.

У своєму дослідженні Future Work Skills 2020 Інститут майбутнього виокремлює 10 важливих навичок для успіху в роботі майбутнього: розуміння смислів; соціальний інтелект; уміння мислити поза рамками і правилами, адаптивне мислення; міжкультурна компетентність; обчислювальне мислення; медіа-грамотність; міждисциплінарність; проективне

КОВАЛЬЧУК Василь

РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ ВІДПОВІДНО ДО ТЕНДЕНЦІЙ І ВИМОГ РИНКУ ПРАЦІ

Освіта є ключовим елементом забезпечення сталого розвитку людського потенціалу. Саме освіта готує людину до складнощів сучасного життя, забезпечує їй свободу інтелектуального, професійного та соціального вибору. Сьогодні все більше в суспільстві набуває усвідомлення того, що від якості освіти залежить економічний добробут держави.

мислення; управління інформацією; уміння працювати віддалено. Наприкінці минулого року Інститут майбутнього доповнив свій список ще 3 необхідними навичками: самомотивація, тайм-менеджмент в управлінні джерелами своїх доходів, управління онлайн-рекрутингом [5]. Це допоможе випускникам вузів адаптуватися на світовому ринку праці.

Про зміни, які необхідно впроваджувати в освіті, обговорювали міжнародні фахівці на Всесвітньому економічному форумі в Давосі. Чи виконає система освіти свої основні функції сьогодні і які зміни на часі? Яку освіту потрібно молодим, щоб розуміти світ завтрашнього дня? Ці питання були предметом обговорення. Всесвітній економічний форум опублікував список навичок, необхідних до 2020 року, в якому можна помітити відчутну різницю в потребах 2015 і 2020 року. Необхідно буде більше креативності. Здатність вирішувати комплексні завдання виходить на перший план.

На думку експертів, сьогодні важливо наголосити бізнесу про їх відповідальність щодо визначення необхідних їм навичок та безпосередньої участі у їх розвитку. Другий важливий момент – структури освіти. В багатьох країнах освіта відірвана від реальності. І звичайно, важливо переконувати молодь і їхніх батьків, що професійне орієнтування – це гарантована робота завтра. Часто батьки підштовхують дітей вступати до університетів, розвивати там навички, які не знадобляться дітям у майбутньому. Сьогодні для педагогів важливо усвідомити, що освіта – це не тільки передача знань, ми повинні розглядати її як уміння ставити запитання, критичне мислення, обговорення, дебати, вивчення інших культур і співпрацю з людьми по всьому світу, як активний креативний діалог [1].

Серед освітніх технологій, які є визначальними в освіті майбутнього, визначають: корпоративне он-лайн навчання, діагностика компетенцій, альтернативні стилі навчання, он-лайн навчання, засноване на компетенціях, технологія перевернутого класу [3].

Література

1. Буденко Т. Будущее образования: уроки неопределенности [Електронний ресурс] / Тетяна Буденко/ ЛІГАБізнесІнформ – Режим доступу до ресурсу: <http://biz.liga.net/upskill/all/stati/3225018-budushchee-obrazovaniya-uroki-neopredelennosti.htm>.
2. Вища освіта в Україні: громадська думка студентів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://nf.dp.ua/2015/06/vyshcha-osvita-v-ukrayini-hromadska-dumka-studentiv/>.
3. Aaron Skonnard. 5 Top Trends in Education Technology 2015 [Електронний ресурс] / Aaron Skonnard – Режим доступу до ресурсу: <http://www.inc.com/aaron-skonnard/5-top-trends-in-education-technology-2015.html>.
4. Education and Training URL:http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm та Europe 2020. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:EN:PDF>
5. Goldman A. What skills will workers need to succeed in tomorrow's workplace? [Електронний ресурс] / Alex Goldman – Режим доступу до ресурсу: <http://www.iftf.org/future-now/article-detail/3-new-invaluable-work-skills-for-2018>.
6. Task Force on Higher Education and Society. Higher education in Developing countries: Peril and promise. Washington, DC: The World Bank/UNESCO, February 2000. - 144 p. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://siteresources.worldbank.org/INTAFRREGTOPTEIA/Resources/Peril_and_Promise.pdf

КОЛЕСНИК Марія

РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ НІМЕЧЧИНИ У СВІТЛІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Будучи одним із ініціаторів і активних учасників процесу європейської інтеграції в галузі освіти, Німеччина досить обережно реформувала систему вищої освіти в умовах Болонського процесу, прагнучи зберегти свої національні освітні традиції. Уся робота щодо